

La Suda Kruco

Oficiala Organo de la Australazia Esperanto-Asocio.

Redakcio-Administracio :
Box 731F, Elizabeth-str. P.O.,
Melbourne (Aŭstralio).

Abono (por dek du numeroj) :
Aŭstralio: 4 ŝilingoj kaj 6 penco.
Ekster Aŭstralio: 5 ŝilingoj.

Specimena numero-unu respondkuponon aŭ 30 c. U.E.A. kupono.

Unu numero: 4 penco

Anoncoj: Por 3 linioj: 1 ŝilingo.

N-ro 98 (Ninth Year)

Melbourn (Melbourne), Australio.

10 Augusto 1928

LOOKING BACKWARD—AND FORWARD.

—
By a Correspondent.

Twelve years ago I commenced to study the international auxiliary language; the underlying idea appealed to me, quite apart from the use which I personally might make of Esperanto.

I realised that the language difficulty stands as a barrier to mutual understanding between peoples of different nationality. I appreciated the fact that Esperanto could be used to open the door to a wider knowledge of the history of other nations, that possibly the somewhat intolerant conception I had of other races might not be fair or just.

The thought that Esperanto would enable me to get into touch, personally, with individual members of many other nations was alluring.

After all, we are not wholly responsible for our ideas in this direction. National forms of education, together with popular feeling, stresses patriotism to the extent that almost unconsciously we feel a sort of contempt for any poor unfortunate who happens to have been born elsewhere than in the land of our birth.

This applies not only to the British but also to the peoples of all other countries. Patriotism seems to generate disdain of the other fellow because he is not one of US—spelt with capitals.

This weakness is noticeable even in

the New Guinea native and among the people of other coloured races.

The Chinese and Japanese hold us in disdain, just as much as we hold them in contempt.

Evolution is a slow process, but terribly sure. Evolution is gradually changing the relationship of nations with each other. We are evolving a sense of fraternisation—witness the League of Nations. Everything which makes for closer relationship tends to develop the brotherhood of peoples, as opposed to the old idea of "might is right."

There is no need to stress the language disability. Most people agree that the pathetic diversity of tongues is one of the chief causes of misunderstanding and distrust among the nations of our world.

Obviously the remedy lies in a simple method of speech which may be used by everyone, in every part of the world. Three hundred years ago an attempt was made to create an international language. Since then, many so-called universal languages have been launched, but not until Dr. Zamenhof gave Esperanto to the world, some forty years ago, were any of them found worthy.

The monumental genius of Zamenhof produced, in Esperanto, a masterpiece of constructive language. During the past twelve years it has been my privilege to closely study every aspect of Esperanto. The outstanding point which I have observed is this—that leaders of thought, culture,

and education have not thought it necessary to adversely criticise the language itself. On the contrary, many of the most eminent intellectuals in every nation have expressed genuine praise for the wonderful simplicity of Esperanto.

During the past twelve years I have seen great growth in the flood of literature in Esperanto, the crowning item being the translation of the complete Bible from the original—not a translation from the English version. Well-known publishing firms have created a department for the publication of works in Esperanto. An independent company has been formed, in London, for the sole object of printing and publishing standard and classical works entirely in Esperanto. From all parts of the known world there is a constant demand for good class literature in the international auxiliary language.

During the past twelve years I have seen Esperanto take its place in the world as something to be reckoned with and taken seriously. The point of view that it is a fad, a visionary thing, the work of a "crank," no longer is taken. Twelve years ago it was not easy to hold an audience when discussing Esperanto; to-day, people want to know all there is to know about it. Twelve years ago the press viewed Esperanto with distrust; to-day, there is a constant stream of articles, about the international auxiliary language, appearing in the press of all the most important countries. Twelve years ago there was no thought of broadcasting in Esperanto; to-day, more than forty stations are sending out courses of lessons and addresses in the language.

Twelve years ago Esperanto in New Zealand was at a very low ebb; to-day, it is thriving in all the chief centres of population. In N.S.W. and Queensland it was struggling for a foothold; to-day, it has a firm grip in both States.

It would be invidious to single out particular names, but the expansion of Esperanto in Australasia is closely connected with the self-sacrificing work of men and women who freely give time and money for the furtherance of the ideals of Esperanto.

Twelve years ago Esperanto had no journal of its own in Australia; to-day, we have in "La Suda Kruc" a well managed magazine filled with useful and interesting articles and

notes concerning Esperanto generally, and particularly the activities in Australasia. For seven years this magazine has run without a stop under the editorship, in turn, of Mr. Maurice Hyde, Mr. C. W. Ballard and Mr. P. T. B. Hudson. Added to the actual editorial work, the finance question is a source of continual anxiety to the administrator; and here I may be permitted to urge all Esperantists to do their best to increase the circulation, by getting new subscribers. Esperanto in Australasia would suffer a grave and serious loss should "La Suda Kruc" have to cease publication.

Looking broadly throughout the world, I am convinced that Esperanto has so far progressed, that it holds a place, to-day, quite different from that of twelve years ago.

The apparently fanatical propagandists have almost entirely disappeared. Their place has been taken by earnest men and women of culture, who see in Esperanto a definite means to a definite end.

AN ESPERANTO PROPAGANDIST ON TOUR.

Since his return from China, Dr. Fred. J. Williams, formerly of Melbourne, spent about six months travelling around all the Australian states except Western Australia in the interests of the London Missionary Society under whose auspices he had been working abroad. While engaged in this task he did a considerable amount of publicity work for the Esperanto movement in his spare time.

He addressed the members of such bodies as the League of Nations' Union, the Y.M.C.A. and the Y.W.C.A. He also spoke to University students and to technical school teachers and scholars and gave a few newspaper interviews.

A fruitful piece of work was the broadcasting of wireless talks from stations 3LO, 2FC, 4QB, 5CL and 7 ZL.

Dr. Williams is now located at the State Hospital, Lidcombe, New South Wales.

GRATULO.

We are pleased to congratulate our contributor "Robo" who was successful in gaining the B.E.A. first prize for Translation in Esperanto. The prize lists were made known at the Easter Congress.

CU ESPERANTO PROGRESAS.

Kiam oni deziras taksi la progreson de la internacia help-lingvo, saĝe estas konsideri la karakteron de tiu temo.

Ni ne traktu la aferon sammaniere kiel meĥanikan elpenson.

Oni devus konsenti ke Esperanto estas tute malsama. Neniu lingvo nacia estis naskita en la cerbo de iu homo.

Naciaj lingvoj estas rezultajo de homaj ĉirkaŭaĵoj.

Ĉiu komenciĝis en pra-historia epoko, kiam la tiamaj ge-homoj interkomprenis inter si per sonoj.

Naciaj lingvoj ĉiam daŭrigas ŝanĝi; pro tio, la nuntempaj vivantoj apenaŭ povas kompreni la skribitajn vortojn de homoj, kiuj vivis antaŭ tri-cent jaroj.

Antaŭ kvardek jaroj la genio de Doktoro Zamenhof evoligis tute novan lingvon per kiu ĉiuj povas interparoli kaj kompreni unu la alian.

Antaŭ kvardek jaroj nur unu sola homo kapabligis uzi tiun lingvon. Ekzistis unu sola Esperanta libro.

Ni rigardu la nuntempan pozicion.

Miloj da ge-homoj troviĝas ĉe diversaj landoj tute tra la mondo, kiuj kapablas uzi Esperanton.

Miloj da libroj estas presitaj en Esperanto.

Ekzistas, grandnombre, Societoj ĉe preskaŭ ĉiuj civilizitaj landoj por propagandi la internacian help-lingvon.

Sciigante tiujn faktojn, restas neniu dubo al ni ĉu Esperanto progresas. Ni daŭrigu tiun progreson.

GAZETOJ RICEVITAJ.

Austria Esperantisto, 5, 6; Amerika Esperantisto, 7; British Esperantist, 279; Bulgara Esperantisto, 9; Belga Esperantisto, 5; Esperanta Pres-Agentejo, 5; Heroldo de Esperanto, 20, 21, 22, 24; Hungara Heroldo, 4, 5; Itala Esperanta Revuo, 4; Informservo de la Internacia Labora Oficejo; Internacia Esperanto-Servo, 3-4; International Language, June; La Revuo Orienta, 6; Oomoto, 34; Pacifika Espero, 35.

Monkoleto por helpi la Bulgaraj samideanoj, kiuj suferas de la tertremoj.

Jene ni kvitanas la ricevon de 2/-, samideanino; 3/-, J. G. Coggin; 5/-, P.H.; 9/-, Hobart Esperanto Grupo; 20/-, L. W. Saw.

THE POST OFFICE AND ESPERANTO.

The Post Office of the U.S.S.R. has for some time past employed Esperanto on forms, postcards, etc., and the Russian Administration of Posts, Telegraphs and Telephones has now also issued post cards in Tatar and Feorgian with a parallel translation in Esperanto.

—I.E.S.

ELEKTOJ EN LA AKADEMION.

Nombro de la L.K. —anoj: 126, voĉdonintoj 87, plimulto 44. Elektitaj, S-roj, Grosjean-Maupin 85 voĉojn, Cart 82, Corret 67, Collinson 65, de Lengyel 63, Belmont 46. S-roj, Grau Casas (Janne) 34 voĉojn, Behrendt 30. La Colla 21, Obruĉev 17, Privat (ne kandidato) 4.

W. M. Page, Atestanto. J. M. Ward, Vicprezidanto.

AL NIAJ SUBTENANTOJ.

Ni kvitanas la ricevon de donacoj kaj abonoj jene:— (la daton post la nomo kaj sumo montras al kiu dato la abono estas pagata). C. W. Ballard, donaco 6/-, 4/6, Dec. '29; R. B. Bigelow, 4/6, Junio '29; J. Maddier, 5/-, Julio '29; G. V. Marshall, 4/6, Junio '29; Brisbane Esperanto Society, anonco 5/6, Majo '29; P. L. McCabe, 4/6, Junio '29; H. V. Tilbury, 4/6, Junio '29; A. Ryan, 4/6, Junio '29; N. Gaye, 5/-, Junio '29; K. Takahasi, 5/6, Junio '28; M. S. Barnett, donaco 5/6, 4/6, Marto '29; M. Martinek, 4/6, Junio '29; H. Batchelor, 5/-, Junio '29; C. Hannaford, 4/6, Junio '29; B. K. Blyth, 4/6, Julio '29; S. M. Bishop, 4/6, Julio '29; J. A. Moyle, 13/6, Junio '29; P. Predl, 13/6, Majo '29; J. Byatt, 4/6, Julio '29; T. H. Cameron, 18/-, Majo '29; W. E. Hill, 4/6, Junio '29; P. T. B. Hudson, 4/6, Julio '29; Examiners, donaco 10/7½; W. H. King, 5/-, Junio '29; A. H. Hopton, 4/6, Junio '29; Miss Tricker, 5/-, Julio '29; C. M. Pocklington, 4/6, Julio '29; C. McDonald, 5/-, Julio '29; F. J. Williams, 4/6, Dec. '29; A. M. Carter, 4/6, Junio '29; N. G. Mills, 4/6, Julio '29; H. H. Hutton, 4/6, Julio '29; C. Kidd, 20/-, Junio '29; M. Hyde, 15/6, donaco, 4/6, Januaro '29; Auckland Esp. Society, 5/6, Aprilo '29; H. M. Leighton, 4/6, Junio '29; L. N. Stewart, 4/6, Julio '29; Ivan Majstrovich, 4/6, Marto '29; Rev. T. H. W. Goessling, 4/6, Majo '29.

KURSO PER TRADUKADO.

(Kondukata de s-ro George Gordon.
F.B.E.A.)

Antaŭaj tradukoj kaj notaroj en ĉi tiu kurso aperis en la Junia kaj Julia numeroj de Suda Krucio. Studantoj dezirantaj kursanigi devus havigi al si tiujn numerojn, ĉar en postaj notaroj ofte estas referencoj al ili. Por ricevi tradukotajn pecojn 1 ĝis 4 kaj estontajn pecojn ili sin turnu al Miss Blyth, 10 Victoria Avenue, Surrey Hills, Victoria, sendante al ŝi po 4 pencoj kaj unu adresita afrankita koverto por ĉiu peco.

Traduko 3.

LA TOASTO PRO LA REGINO
VICTORIA (daŭrigata).

Nu, la prezidanto de nia kunmangantaro iris supren sur la ferdekon kaj frapetis sur la pordon de la ĉambro (3) de la kapitano (4). Voĉo invitis lin eniri. La kapitano, sidante (5) ĉe sia skribmeblo, severe rigardis la interrompanton de sia privateco. Curtis timete (6) komencis rakonti la aferon rapide, senspire, kaj tiel faris, ne interpunkciante (7) siajn frazojn, kiel faras persono rapidege iranta (5) al la fino de sia rakonto, por ke oni ne interrompu sian parolon. — Kapitano, iuj el la kadetoj hieraŭ vespermanĝis sur Brita korveto kaj tie ĝuis gajegan tempon. Ni deziras inviti la Britajn kadetojn al vespermanĝo ĉe ni hodiaŭ, ĉar ilia ŝipo forveturos morgaŭ, kaj nia kunmangantaro estas tute sen tablaĵ vitraĵo (9) kaj porcelanaĵo, kaj mi venas al vi, kapitano, por peti, ke vi prunte donu iom da tiaj. — La kapitano malrapide starigis, kaj rigardante (7) al Curtis rekte en la vizaĝon, respondis, — Sinjoro Curtis, en la daŭro de la kvardek kelke (10) da jaroj de mia servado en la militŝiparo mi ĝis nun neniam aŭdis tielan (11) impertinenton. Ĉe tio Curtis elmetis sian atuton. — Kapitano, pro la honoro de nia lando, pro la honoro de la ŝipo, pro la honoro de la flago. — La kapitano sidigis, kaj, post paŭzo, dum kiu oni povus aŭdi falon de pinglo, li respondis, — Sinjoro Curtis, mi komprenas vian vidpunkton, kaj mi konsentas prunte doni al vi miajn vitraĵon kaj porcelanaĵon sub du kondiĉoj. La unua estas, ke se io el tio rompiĝos, vi mem kaj via kunmangantaro anstataŭigu ĝin el Londono per propra kostopago (12), kaj la dua, ke se vi ne al mi returne sendos ĉion tutan, ĉiuj kadetoj fariĝu kvazaŭ en kvaranteno kaj en la daŭro

(13) de ses monatoj ne ricevu permeson surteriĝi. — Curtis malĝoje returne venis la kunmangantaron, al kiu li sciigis la malplaĉan rezulton de sia peto, aldonante (7), — Neeble estas doni vespermanĝon. — Ni rezonis (15) kun li, dirante (7), ke estus (14) malhonoro al nia nacio, se ni ne uzus (14) la okazon por agi gastamece. Fine li konsentis, ke ni donu la vespermanĝon sub du liaj kondiĉoj. — La unua estas, — li diris, — ke mi direktu la tutan aferon kaj estu prezidanto ĉe la vespermanĝo, kaj la dua estas, ke ne estu lojalaj toastoj. — La kompatindulo ja pensis pri la rompad de glasoj la hieraŭan vesperon. Ni forte kontraŭis (15) al tiu lasta kondiĉo, tamen li rifuzis ĝin cedi, kaj ni devis submetiĝi. Nu, mallonge dirate (16), ni sendis inviton al la Britaj kadetoj kaj ordonis al nia servisto, ke li iru la teron por aĉeti la plej bonajn manĝaĵojn haveblajn. Ni parte kolektis inter ni kaj parte prunte prenis de la superaj oficiroj sufiĉon da alkohola (17) trinkaĵo kaj, pretiginte (7) la tablon, ni malsupren portis la vitraĵon kaj porcelanaĵon de la kapitano kaj ĝin aranĝis. Ĝi efektive aspektis belege. Akurate je la difnita horo niaj gastoj survenis la ŝipon. Laŭ nia interkonsento Curtis prezidis, kaj ambaŭflanke de li sidis Brita kadeto, poste Usona kadeto, kaj en la aliaj lokoj ĉirkaŭ la tablo sidis alterne Usonaj kaj Britaj kadetoj. En la komenco de la vespermanĝo Curtis estis tre maltrankvila. Li aspektis kiel burdo, kiu, trovinte (7) sin en nekonata ĝardeno, ne scias, kie sidiĝi. (daŭrigota).

Notaro 3.

1. Estas neeble, ke la kondukanto "korektu" la tradukojn de kursanoj. Liaj traduko kaj notaro povas helpi al studento korekti aŭ plibonigi sian tradukon. Kvankam la kondukanto iufoje faras kraĵon noton aŭ signon sur ies traduko pri iu vorto aŭ frazo, tamen eble troviĝas pluaj neĝustaj aŭ nebonstilaĵoj en la traduko. — 3. "state room" . "room" aŭ "cabin". — 4. "captain" de militŝipo estas "kapitano." "Master" aŭ "skipper" de komerca ŝipo estas nur "ŝipestro," tamen oni ofte nomas lin "kapitano." — 5. Participa Adjektivo. Notaro 1/20. — 6. "nervous." Ne "ĉirva" sed "timeta" aŭ "maltrankvila". — 7. Participa Adverbo. Notaro 2/28. — 9. "Glaso" kaj "Vetro" ne estas sam signifaj. — 10. Tiel same, kiel "kvardek du" . . kvardek plus du, "kvar-

dek kelke" . . kvardek plus kelke, (forty odd). Ankaŭ, kiel "kvardek" . . dek X kvar, tiel same "kelkdek" . . dek X kelke ("tens aŭ, kiel oni Angle diras, "some dozens"). "Tri-dek-kelkjara virino," a woman in her thirties, of thirty odd years (Mart. 92/18). "Dekkelko," "kelkdeko," "kelkcento" (Kabe. La Faraono 1, 95/6, ii, 13/30, 183/3).— 11. "Tiela" kaj "tielo" havas la sencon de "tia" "tiel" en formo pli akcentita. La okazo por la uzo estas tre malforta, kaj Zam. forte malaprobis la uzon anstataŭ "tia" "tiel" en ordinaraĵoj. (L.R.53, 57). Oni trovas ekzemplojn ĉe F.K. 82/7, Rev. 5/16, 72/27, Mart. 179/13, G.D. 26/4, Rab. 119/26, 124/28, Ifig. 103/14, Ham. 104/11.— 12. "per sia kostopago" (G.D. 5/9) aŭ "je la kalkulo de" (Rab. de Bah. 20/8).— 13. "en la daŭro de" aŭ "dum".— 14. Kondiĉa modo. Cox 192 ĝis 194.— 15. Pri "argumenti," "rezoni" vidu Mill.— 16. "mallonge dirate." Parenteze esprime. Notaro 1/16.— 17. "likvoro" . . liqueur, cordial, ne liquor.

ESPERANTO AKADEMIO.

La Prezidanto 12, Rue Scufflet
(Paris - 5).

Parizo, la 30-an de Aprilo 1928.
Kara Kolego, jen la rezultato de la Elektadoj en la L. K.: Nombro de la L. K.-anoj: 126; Voĉdonis, 92; Pli multo, 47 voĉoj.

Estas elektitaj:—Sroj Muĉnik, 89 voĉoj; Sabadell, 88; Drezen, 87; Bofill M. Granada, 86; Ghez, 85; de Menil, 84; Zwach, 83; Uitterdijk, 81; Sepulveda Cuadra, 78.

Je nia granda bedaŭra S-ro Zwach mortis dum la balotado. Lia nomo tamen staros en nia Jarlibro 1928.

Akademijaj Decidoj.

La Akademio, fidela al la Zamenhofa sistemo por landnomoj kaj forigante ĉian alian solvon, decidis per 15 voĉoj kontraŭ 2 (Febr. 1928), ke la solaj landnomoj, kiujn ĝi povas aprobi estas tiuj nome montritaj en la verketo Pri Landnomoj la sistemo de D-ro Zamenhof.

Ĝi alparte opiniis, ke la §15 de la Fundamenta Gramatiko ne estas tie ĉi aplikebla, kaj ĝi decidis, ke la rimarko (1) de l'Vortaro de la Oficialaj Radikoj (p.31) kaj de Klasika Libro (p.119), kiu estis nur komentaria noto del' Prezidanto, estas nuligota.

Malprave oni riproĉas la Akademion, ke ĝi estas tro konservema kaj ĝi nenion faris.

Tro konservema! sed kial do, se oni deziras esplorojn pri difinitaj lingvaj demandoj, pri la ŝanĝo en nia Regularo, oni ne uzas lojale la rimedojn montritajn en la §15 & 23 de ĉi tiu Regularo?

Ĝi nenion faris! Ĉu nenio: la longa laboro de la Korektoj de la eraraj tradukoj en U.V., la Aldonoj, la Vortaro de la Oficialaj Radikoj, la eldonado de Klasika Libro en 6 lingvoj (la tradukoj en 4 aliaj lingvoj estas pretaj, nur mono mankas); ĉu nenio, la grava, multnombra, privata korespondado prilingva de kelkaj Akademianoj, kaj la jaraj Raportoj? Prof. Grosjean-Maupin preparas nun novan Aldonon al nia Vortaro!

Trankvile, senbrue ĝi efektive laboras kaj ne meritas la riproĉon pri nelaboremo, ĉar ĝi rifuzas preni sur sin taskon, kiu ne, nepre ne, estas la ĝia: plirapidigi la evoluon de la lingvo!

Sen ia ajn kompensaĵo, sen rekompenco la Akademianoj donacas al Esperanto la tempon, kiun lasas al ili libera, iliaj profesiaj okupoj: pagata estas nenio el ili. Mi ne insistas.

La jarlibro 1928 aperos tuj post la elektoj.

Ni trankvile, senŝanceliĝe iru nian rektan vojon: per disciplino, per unueco ni venkos ĉiujn momentajn malfacilaĵojn.

Via tre fidele

Th. CART.

Address subscriptions to Manager, "Suda Kruco," Box 731f, Elizabeth St. P.O., Melbourne.

HAROLD PUDNEY

Specialisto pri Fontanplumo

Se vi havas kriplan fontanplumon, kiu malhelpas vian skribadon portu ĝin al li, kaj li malkare rebonigos ĝin. Aŭ ĉu vi deziras fontanplumon POR VI MEM AŬ POR VIA AMIKO? Li havas multajn el ĉiu speco, je prezo facila por via monujo. Li speciale prizorgas mendojn per poŝto. Memoru la adreson

7 EQUITABLE PLACE, MELBOURNE.

KRONIKO.

MELBOURNE (Victoria) — Por helpi la Bulgaraj esperantistoj, la Melburna Klubo aranĝis dancadon en la "Hub Hall" ĉe Camberwell je 19a Junio. Preskau cent personoj alestis, kaj la vespero pasis tre agrable.

Post diligenta studado dum kelkaj monatoj, kelkaj kandidatoj el la Melburna Societo, prezentis sin por ekzamenado je Junio 13a.

La monata dancado ĉe la Melburna Societo estis tre sukcesa kaj kelkaj ludoj kaj konkursoj kaŭzis gajecon inter la partoprenantoj.

Por la profito de tiuj anoj kiuj ne aŭdis s-ron. C. W. Ballard kiam li parolis de 3AR, tiu sinjoro afable konsentis legi la paroladon ĉe Societa kunveno.

BRISBANO (Kvinslando). — La urbon vizitas du bone konataj samideanoj el Feilding (Nov-Zelando): gesinjoj Samuel Andrew. En unu kunveno de la societo, sinjoro Andrew faris interesan kaj allogan rakonton pri sia vojaĝado en Eŭropo pere de Esperanto, kiun trafe interpretis por la komencantoj sinjorino Andrew kaj sinjoro Proctor. Sinjoro Andrew estas longesperta esperantisto, kaj en Eŭropo, en la Edinburga kongreso kaj aliloke, forte provis nian lingvon en ĉiuj cirkonstancoj, kaj senescepte ĝi montris sin kiel potenca ilon de internacia kompreno.

La societo preparas publikan koncerton, al kiu ĝi invitas lernejestrojn kaj skoltestrojn. Ni esperas en la proksima numero raportoj planan sukceson. Dume nia muzika direktoro, sinjoro Hutton, forte kaj sindone laboras je tiu celo.

La taggazeto "Daily Mail" presis malsagan artikolon kontraŭ Esperanto kaj favore de la Angla lingvo: artikolo de tiu tipo, kiun la gazetoj nur tro ofte liveras. Sed ni devas danki al nia lerta vizitanto, sinjoro Andrew, por trafa kaj konvinka respondo, de duonkolono longo, kiu aperis en sekvanta numero de la gazeto.

En la dimanĉa gazeto "Sunday Mail" aperis mallonga favora recenzo pri la verko "Australio: Lando kaj Populo" de niaj samideanoj Hyde kaj Laiho.

AUCKLAND, Nov-zelando. — La loka societo daŭras okazigi regulajn kunvenojn. Estas decidite aranĝi manĝon kaj socialan vesperon ĉe la restoracio "Kensington."

La eksterurba klubo (St. Heliers) bonege progresas malgraŭ la foriro alialoken de kelkaj el la membroj. S-ino Watkin estas la kapabla klas-

gvidanto al kiu oni dankas pro la sukceso.

Ĉio estis preta ĉe Oratia, vilaĝo apud ni, por komenci klubon sed bedaŭrinde la publika halo en kiu la membroj intencis kunveni estis fajredetruiĝinta, intertempe haltanta la bonan planon de niaj samideanoj tiuloke.

S-ino Watkin rehejmiĝis post du monata libertempo ĉe Nelson, suda insulo, kaj tuj rekomencis sian viglan agadon por Esperanto. Frukto-plenajn rezultatojn!

HAMILTON, N.Z. — La kurso mallonga sub la gvidado de s-ro Brailsford finiĝis. Kontentige estas raportiti ke dekkvar partoprenantoj trastudis la lecionojn, tial je tiom la movado fortiĝis. Daŭrante, s-roj Brailsford kaj Adeock nun penadas aranĝi novan studrondon en tiu ĉi urbeto sub la aŭspicioj de la Laborista Eduka Asocio (W.E.A.)

MASTERTON, N.Z. — Atentaresta artikolo propaganda laŭ la plumo de la kluba sekretario, s-ino Payne, kio pritraktis la temon rilate al Esperanto en Svedlando kaj ĝia progreso tie, aperis en la du tagjurnaloj lokaj, kaj elvokis multe da intereso.

La klaso regule kunvenas kaj la membroj antaŭeniras bone.

WELLINGTON, N.Z. — Krom priatentante la edukon kaj studan fakojn, la ĉi tiea klubo etendigas ankaŭ la socialan flankon. Ĝis nun du dancoj estas aranĝitaj en publika salono kaj laŭ raportoj ambaŭ tre kontentigis la dancantojn, kiuj ne nur ricevis okazon por danci sed ankaŭ por esti prezentitaj al nia kara lingvo kaj movado, ĉar dum la unua dancvespero la kluba vic-prezidanto, s-ro Jack, kaj dum la dua la honora prezidanto, s-ro Edmanson, propagandcele paroladis mallonge al la ĉeestantaro.

S-ro Geo. Gordon, F.B.E.A., ĉe Christchurch, bonkoreme donacis al nia klubo ĉirkaŭ 30 librojn, kiuj, formante la kernon de Esperantista libraro kluba, sendube provizos multe da plezuriga legado al klubanoj.

Izola letero aperis en la laborista gazeto "The Maoriland Worker." The korespondanto favoris Ido'n. Tia letero estas la unua kiam la skribanto iam legis en la N.Z. gazetaro pro la jam mortinta lingvo Ido.

SYDNEY, N.S.W. — Lastatempe la Sydney Esperantistaro kondukas multan propagand-laboron. Unu kampo por la laboro estis inter la konsularo kaj amikoj de la Ligo de Nacioj. La

Unio de la Ligo de Nacioj (unio kiu proagandas la celojn de la L. de N.) ĉiu jare aranĝas Internacian Balon, sub vicreĝa patronado, kaj ĉeestas la naciaj konsuloj, kaj aliaj eminentuloj. Multaj naciaj grupoj ĉeestas, portantaj siajn naciajn kostumojn kaj standardojn.

En tiu ĉi okazo la Esperanto Societo estis invitata sendi Esperantan Grupon. Oni tuktore akceptis la proponon! La gesamideanoj kiuj reprezentis la societon estis:—F-inoj. C. Bridge, A. Harrison, F. Fleming, L. Hutchins, J. Jolliffe, kaj s-roj F. T. Simon, R. Wilson, A. Feldmyr, A. Jamieson, H. Torr.

Ĉar Esperantujo ne havas nacian kostumon, oni devis desegni ian. Tion ĉi bonege faris la fraŭlinoj de la grupo, kiuj ankaŭ faris la kostumojn mem. La koloroj elektitaj estis, verda kaj blanka. Ĉiu fraŭlino portis blankan kostumon kun du verdaj steloj ĉe la malsupra rando antaŭe; kaj blankan mantelon kun verda stelo ĉe la dorso; ankaŭ verdan stelon ĉe la brovo.

La sinjoroj portis verdajn vestojn kaj zonskarpojn, blankajn pantolonojn kaj ŝuojn.

La grupo ja aspektis tre bele en duonlumo de la Palais Royal dancejo, kaj oni aŭdis multajn favorajn rimarkojn de la ĉeestantoj, kiuj rigardis multe tiun novan, belaspektan grupon, kaj inter si demandis pri "Esperanto, la Internacia Lingvo" (tiu estis la skribaĵo sur la standardo, kiu ankaŭ portis verdan stelon). Dum la vespero okazis spektakla parado, en kiu marŝis ĉiuj naciaj grupoj, sekvata de la Esperanta Grupo. Ĉiu grupo marŝis al la vicreĝa loĝio, salutis, kaj marŝis al la vivanta statuo de la Reĝino de l' Paco. La parado sendube estis spektakla, kaj ĉiuj konsentis, ke la Esperanta Grupo estis en la ĝusta loko . . . post la naciaj, tiam venis la internacia grupo.

Plua antaŭenpaŝo estis, la inaŭguro de kunvenoj ĉiudimane ĉe la Sydney Domain. S-ro. Crago, fervora samideano vizitanta nin el Leura, proponis tiun ĉi propagandon kaj dum la pasinta monato kelkaj entuziasmaj Esperantistoj kondukis propagandajn kunvenojn ĉiudimane. En la Domain gardenoj multaj homoj poroladas ĉiusemajne pri religio, politiko, ktp, kaj centoj da homoj alvenas por amuzi sin aŭ por aŭskulti al tiuj ĉi oratoroj. La Esperantistoj ĉiusemajne

ajne havas grandan aŭdantaron, kaj vendas tre multon da literaturo. La aŭskultantoj ŝajnas vere interesataj, kaj faras multajn seriozajn demandojn pri la movado. La Societo jam akiris el tia propagando kelkajn novajn anojn.

Je la 12 de la monato en la foresto de pastro Serisev, d-ro Williams paroladis mallonge, sed interese pri siaj spertoj en Ĥinujo. Li rakontis tre ridinde siajn spertojn lerni la Ĥinan lingvon, sed plej interese al Esperantistoj estis la raporto kiun li faris pri la Esperanta movado en Ĥinujo. Li diris, ke Esperanto estas instruata en du universitatoj en suda Ĥinujo, kaj ke ekzistas kelkaj Esperantaj kolegioj en la lando. En unu loko li renkontis klason da ses ĝis ok-jaraĝaj infanoj kiuj lernas la lingvon.

Aliaj okazaĵoj de la monato estis, legado de teatraĵeto aranĝita kaj verkita de s-ro. Healy, je la 5 Julio; kaj legado de s-ro. Pfahl de interesa artikolo el "Esperanto," titolita "La ĉionmanganto."

La festa vespero okazis je la 26a.

ESPERANTO AND SCIENCE.

Mr. Sakurada Ichura, who is at work in the National Laboratory at Kioto, has published in Esperanto his researches in chemistry. The director of the laboratory, Dr. Kita, is also a supporter of the Japanese Esperanto Institute, and his students are now learning the international language.

Nowadays one often finds reviews or articles in national tongues with a resume in Esperanto, but. Nos. 132-134 of the Scientific Papers of the Institute of Physical and Chemical Research, dealing with the saponifying of certain bodies, follow another course. They are written in Esperanto and resumes are given in German! This is surely strong proof of the importance Esperanto has assumed in Japanese scientific circles. It is to be hoped that scientists of other countries will soon follow the example of their Japanese colleagues. The three articles which should be of great interest to chemistry students are accompanied by diagrams. Those wishing for copies turn to The Institute of Physical and Chemical Research, Komagome, Hongo, Tokio, Japan.

One of the large dailies of Tokio, "Jorozu-Choho," has opened its columns to Esperanto instead of English, which language has for some time taken up the special column for students. Twice a week this Esperanto part appears, under the name of sam-o K. Ossaka. (Heroldo.)

"NOVAJ BULGARAJ RAKONTOJ."

Jam en 1908 la fama Bulgara poeto Vazov koniĝis al Esp-istoj per siaj "Bulgaraj Rakontoj." La nuna estas daŭriga kajero, trad. de Georgi Atanasov. Jen seriozaj kaj ridigaj verkoj sin prezentas preskaŭ tre klarlegeble. Ni renkontas tie pantalonopetantan poeton kaj degenerigantan senlaborulon; ni lernas el iu rakonto pri la tiomaj signifo kaj fieriga forto de la "lingvosupereco"; el alia, ke la feliĉo tro ofte surdigas orelojn kontraŭ malriĉula krio. "Paŭlo Fertigo" vidigas al ni altkoran junulon, kiu zaniadas perlaborante monon, per kiu li subtenu je studoj la doktorigontan fraton. "Ah, excellence!" pikante la kuracistan profesion, tiklas pro sia vera humoro. La lasta ero en la volumeto traktas pri blinda avulo, sopirante vidi la "novan Bulgaron."

Ni rimarkigu pri kelkaj neĝustaj formoj. 4. denuncata (anoncata); 16. okazaĵo (kunokazaĵo — coincidence); 21. bibeloto (lukaĵeto, kuriozaĵeto); 23. ne alvenadis (ankoraŭ ne venis); 28. al kio rilatas "ŝuldata?"; 37. "konjekt' " ĉiĉape neĝustas; 40. disakordigo (malakordigo); 41. neigus (neus. Kp. forneu, Josuo 24/27, ljob 31/28); oni levas la brovon ĉe "florinto," montermino bezonanta piednoton; 51. "nekonfeseblaj diaj sortoj" ne lu-

mas la tekston. 63. atentu mankojn de akuz.; suĵeto (objekto). Trafaj esprimoj estas "mortkorpoj," "malpost," ne ĝisbakita," "laboro bruiss treĉe," "feliĉegoista," "figuris adiaŭon." Prezo: 1 Svisa fr.

(Robo.)

Melburna Esperanto-Societo, Prezidanto, s-ro J. Skurrie; sekretario f-ino V. Cox. Poŝta adreso, Box 731F, Elizabeth-str. P.O., Melbourne. Kunvenejo: Public Benefit Bootery Building, 5th Floor, 323-325 Bourke St., Melbourne. Vendrede vespere, je la oka horo.

Sydney Esperanto Society. Kunvenas ĉiun ĵaŭdon de 8-10 p.m. Ĉe dua etaĝo, "Manning Building," 449 Pitt Street, Sydney. Kontraŭ "Hotel Sydney" kaj apud la ĉefstacidomo. Prezidanto; d-ro F. J. Williams; Sekretario: s-ro Leslie E. Pfahl, 174 Burwood Road, Burwood.

Brisbana Esperanto-Societo kunvenas la 2-an kaj 4-an mardojn de ĉiu monato en salono de State Service Union, 3-a etaĝo, King House, Queen-str. Prezidanto: Maurice Hyde, F.B.E.A. Vicprezidantoj: Fraŭlino R. MacPherson, Klement Kidd. Sekretariino: Fraŭlino E. B. Carrick, Office of Supt. of Telegraphs, G.P.O., Brisbane (Kvinslando-Queensland).

WELLINGTON ESPERANTO CLUB—Meets every Tuesday, 8 p.m., in the Y.M.C.A., Willis St., Wellington. Visitors always welcome. President: S-ro L. E. Dust; Vice-President: S-ro E. C. Jack; Secretary, S-ro Bertram Potts, F.B.E.A., 34 Argentine Avenue, Miramar, Wellington, N.Z.

BOOKS YOU SHOULD READ

For the Student

Milledge's Esperanto-English Dictionary with Index. Cloth.	10/6 (3d.)
Fulcher & Long English-Esperanto Dictionary. Cloth.	7/6 (3d.)
La Biblio . 7/6, 8/-, 15/-	(6d.)

— Postage in Brackets —

For the Reader

Aŭstralio, Lando kaj Popolo	7/6
"There is no flaw in it" Int. Lang.	(4d.)
Lilio—Sinnotte Cloth	(3d.) 2/9
Hermano Kaj Doroteo-Goethe. El la "Camera Obscura" Hildebrand.	
Nuntempaj Rakontoj-Stamatov.	
Paper.	(2d.) 1/6 Each.

LA BIBLIOTEKISTO, Melbourne Esperanto Society.
Box 731 F. Elizabeth St. P.O. Melbourne.